

WEWNĄTRZSZKOLNY
SYSTEM DORADZTWA
EDUKACYJNO- ZAWODOWEGO
W SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 3
Z ODDZIAŁAMI INTEGRACYJNYMI
W LUBINIE

Opracowały:

*Renata Bodyk
Daria Zdobyłak*

Spis treści

1. Podstawa prawna.....	3
2. Założenia wewnątrzszkolnego systemu doradztwa	4
3. Cel główny.....	5
4. Skład zespołu do spraw doradztwa zawodowego	6
5. Klasy I-III	13
5.1. Cele orientacji zawodowej.	13
5.2. Treści programowe.....	13
5.3. Sposoby realizacji.	16
5.4. Metody i formy realizacji programu doradztwa zawodowego.	16
6. Klasy IV- VI.....	17
6.1. Cele orientacji zawodowej	17
6.2. Treści programowe.....	18
6.3. Warunki i sposoby realizacji.	19
7. Klasy VII-VIII.....	19
7.1. Cele orientacji zawodowej.	19
7.2. Treści programowe.....	20
7.3. Warunki i sposoby realizacji.	21
8. Pozostali adresaci – odbiorcy wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego....	22
9. Sojusznicy i sieć współpracy.....	24
10. Efekty wynikające z wdrożenia WSDZ w szkole	26
11. Weryfikacja efektów zajęć – zamiast oceniania.	26
12. Ewaluacja	27
13. Słownik pojęć.	27
14. Realizacja programu a zagrożenie epidemiologiczne	30
15. Załączniki	31
15.1. Załącznik nr 1	31
15.2. Załącznik nr 3	32
15.3. Załącznik nr 3	35

1. Podstawa prawna.

- Rozporządzenie MEN z 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz. U. z 2019 r. poz. 325).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2018 r. poz. 996 ze zm.).
- Rozporządzenie MEN z 16 sierpnia 2018 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz.U. z 2018 r. poz. 1675).
- Rozporządzenie MEN z 28 marca 2017 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz.U. z 2017 r. poz. 703).
- Rozporządzenie MEN z 17 marca 2017 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz.U. z 2017 r. poz. 649).
- Rozporządzenie MEN z 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r. poz. 356).
- Rozporządzenie MEN z 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. z 2017 r. poz. 1591).
- Rozporządzenie MEN z 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz.U. z 2017 r. poz. 1578).
- Rozporządzenie MEN z 1 lutego 2013 r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych (Dz.U. z 2013 r. poz. 199 ze zm.).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2018 r. poz. 1457 ze zm.).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2018 r. poz. 967

2. Założenia wewnątrzszkolnego systemu doradztwa

- System doradztwa zawodowego obejmuje ogół działań podejmowanych przez szkołę w celu przygotowania uczniów do wyboru zawodu, poziomu i kierunku kształcenia.
- Obejmuje całokształt zadań związanych z udzielaniem uczniom pomocy w planowaniu przyszłej kariery zawodowej.
- Program stanowi realizację jednolitej systemowej koncepcji orientacji zawodowej rozumianej jako ogół działań o charakterze dydaktyczno-wychowawczym ukierunkowanych na kształtowanie u uczniów klas 1- 3 szkoły podstawowej pozytywnej i proaktywnej postawy wobec pracy i edukacji poprzez poznawanie i rozwijanie własnych zasobów oraz nabywanie wiedzy na temat zawodów i rynku pracy.
- Prowokowanie uczniów do działań, w których mogą poczuć się podmiotem głównym wykonawcą działań.
- Wybór zawodu jest procesem rozwojowym i stanowi sekwencję decyzji podejmowanych na przestrzeni wielu lat życia.
- Preferencje zawodowe wywodzą się z doświadczeń dzieciństwa i rozwijają się w toku życia człowieka.
- Orientacja na pracę, a więc inicjowanie i podtrzymywanie działań ukierunkowanych na rozwiązanie konkretnego problemu (nawet pomimo niepowodzeń) ma kluczowe znaczenie w procesie kształtowania się zaangażowania zadaniowego i uogólnionej postawy do pracy i edukacji.
- Uwzględnianie zróżnicowania zdolności i zainteresowań uczniów tak, aby wzmocnić ich świadomość w zakresie posiadanych uzdolnień i pasji, a także zwiększyć motywację do działania.
- Przewidziane w programie działania związane z orientacją zawodową są powiązane z treściami kształcenia, co umożliwi uczniom dostrzeganie związków pomiędzy tym, czego się uczą, a swoją dalszą edukacją i przyszłą karierą zawodową.

- WSDZ jest częścią planu wychowawczo-profilaktycznego szkoły i jest włączony do Statutu szkoły.
- WSDZ obejmuje indywidualną i grupową pracę z uczniami, rodzicami i nauczycielami (Radą Pedagogiczną).
- Działania w ramach WSDZ muszą być systematyczne, zaplanowane i realizowane wg harmonogramu pracy szkoły.

Program WSDZ zakłada w obszarach działania pracę z:

- nauczycielami,
- uczniami –klasą,
- rodzicami,
- przedsiębiorcami,
- pracodawcami,
- organizacjami pozaszkolnymi.

3. Cel główny.

Celem doradztwa zawodowego jest wspieranie dzieci, uczniów i słuchaczy w procesie podejmowania samodzielnych i odpowiedzialnych wyborów edukacyjnych i zawodowych opartych na znajomości i rozumieniu siebie, systemu edukacji oraz rynku pracy.

Założeniem WSDZ jest to, aby wybór zawodu nie stał się przypadkowym aktem, a procesem, na który składają się różne decyzje podjęte na przestrzeni lat. Ważne jest, aby uświadamiać młodym ludziom, że na wybór satysfakcjonującego nas zawodu ma wpływ wiele rzeczy. Jednak te najważniejsze to: poznanie siebie (samoświadomość), wiedza na temat zawodów i ścieżek edukacyjnych oraz na temat rynku pracy, cechy osobowości ucznia, zainteresowania, umiejętności, mocne strony, wyznawane wartości, czynniki emocjonalne, ale i zdrowotne, a także wpływ otoczenia i własna motywacja. Działania całej rady pedagogicznej w ramach WSDZ są zaplanowane i realizowa-

ne wg harmonogramu pracy szkoły na dany rok szkolny i koordynowane przez szkolnego doradcę zawodowego. Cała społeczność szkolna zobowiązana jest do regularnych oddziaływań wychowawczo – doradczych. WSDZ zakłada zarówno indywidualną, jak i grupową pracę z uczniami, rodzicami i nauczycielami.

4. Skład zespołu do spraw doradztwa zawodowego

- dyrektor szkoły
- koordynator wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego,
- pedagog szkolny i inni specjaliści zatrudnieni w szkole,
- wychowawcy w tym wychowawcy klas I-III,
- nauczyciele języków obcych,
- nauczyciele świetlicy,
- nauczyciel bibliotekarz
- nauczyciele poszczególnych przedmiotów

Dyrektor odpowiada za organizację działań związanych z doradztwem zawodowym, współpracuje z doradcą zawodowym w celu realizacji WSDZ, zapewnia warunki do realizowania w szkole zajęć doradztwa zawodowego.

Koordynator wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego systematycznie diagnozuje zapotrzebowanie uczniów na działania związane z realizacją doradztwa zawodowego. Prowadzi zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego, o których mowa w art. 109 ust. 1 pkt 7 ustawy. Opracowuje we współpracy z innymi nauczycielami, w tym nauczycielami wychowawcami opiekującymi się oddziałami „Programu realizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego” oraz koordynuje jego realizację. Wspiera nauczycieli, w tym nauczycieli wychowawców opiekujących się oddziałami, w zakresie realizacji działań określonych w „Programie realizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego”. Koordynuje działalność informacyjno - doradczą realizowaną przez szkołę, w tym gromadzenie, aktualizację oraz udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych właściwych dla danego

poziomu kształcenia. Prowadzi zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu z uwzględnieniem rozpoznanych mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów. Współpracuje z innymi nauczycielami w tworzeniu i zapewnieniu ciągłości działań w zakresie zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu. Wspiera nauczycieli, wychowawców, zespoły wychowawcze i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Wychowawcy w tym wychowawcy edukacji wczesnoszkolnej określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów, włączają do swoich planów wychowawczych zagadnienia z zakresu doradztwa zawodowego, realizują tematy związane doradztwem zawodowym, wskazują uczniom specjalistów, którzy mogą udzielać wsparcia w planowaniu kariery zawodowej, współpracują z rodzicami w zakresie planowania ścieżki kariery edukacyjno-zawodowej ich dzieci, współpracują z innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym. Uczą wyszukiwania informacji na temat edukacji i zawodów za pomocą słowników, encyklopedii, komputera. Wdrażają do podejmowania obowiązków i rzetelnego ich wypełniania. Zapoznają z pojęciem pracy i wynagrodzenia pieniężnego oraz sytuacji ekonomicznej rodziny. Przedstawiają znaczenie pracy w życiu człowieka, omawiają z dziećmi zawody ich najbliższych, prezentują charakterystykę pracy w różnych zawodach. Rozwijają zainteresowania, zapoznają ze sposobami powstawania różnych przedmiotów, uczą podstawowych umiejętności technicznych. Przedstawiają znaczenie i wartość pracy w życiu człowieka, etykę zawodową, pomagają tworzyć uczniom ich własne systemy wartości. Pomagają poznać siebie, przyjąć odpowiedzialność za siebie. Przekazują wiedzę o znaczeniu praw i obowiązków, zasad i reguł postępowania w życiu człowieka. Uczą prowadzenia dyskusji i umiejętności uzasadniania opinii dotyczących zjawisk w społeczności lokalnej. Współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym. Realizują tematy związane z doradztwem zawodowym na godzinach wychowawczych;

Nauczyciele języków obcych zapoznają z zasobem języka dotyczącym szkoły i pracy oraz cech charakteru i umiejętności. Prezentują uczniom filmy o zawodach w języku obcym. Uczą tworzenia kilkudzaniowych wypowiedzi na temat swoich umiejętności (prezentacja siebie). Zachęcają do pracy zespołowej metodą projektu.

Nauczyciele-wychowawcy świetlicy aranżują zabawy sprzyjające poznawaniu różnych zawodów, organizują kąciki zawodowe w świetlicy.

Nauczyciele bibliotekarze prenumerują czasopisma związane z edukacją oraz literaturę z zakresu doradztwa zawodowego, udostępniają ulotki o szkołach.

Ponadto nauczyciele prowadzą zajęcia pozalekcyjne i koła zainteresowań umożliwiające uczniom rozwijanie swoich zdolności i umiejętności.

Nauczyciele poszczególnych przedmiotów:

Nauczyciel zajęć komputerowych, informatyki:

- Prowadzi naukę poszukiwania, selekcjonowania, porządkowania, gromadzenia i wykorzystywania informacji np. dotyczących oferty edukacyjnej szkół średnich;
- Pomaga uczniom klas ósmych w logowaniu się do elektronicznego systemu wspomagania rekrutacji szkół;
- Wyjaśnia organizację pracy i przepisy bhp w pracy z komputerem;
- Uczy komunikowania się z pomocą komputera i technologii informacyjnych;
- Prezentuje sposoby opracowywania tekstów, prezentacji multimedialnych oraz danych liczbowych w arkuszu kalkulacyjnym;
- Wdraża do pracy zespołowej w ramach projektu, pokazuje sposoby wykorzystania technologii informacyjnych w różnych zawodach.

Nauczyciele języka polskiego:

- Omawiają charakter pracy w różnych zawodach, uczą tworzenia wypowiedzi: pisanie życiorysu, podania, ogłoszenia, listu oficjalnego (dostosowywanie wypowiedzi do sytuacji).
- Kształtują umiejętność operowania słownictwem z kręgu: szkoła i nauka, środowisko społeczne.
- Wdrażają do samokształcenia i docierania do informacji za pomocą słowników, encyklopedii.
- Pokazują znaczenie komunikacji niewerbalnej w autoprezentacji.

Nauczyciele matematyki:

- Uczą gromadzenia i porządkowania danych o edukacji i zawodach, odczytywania i interpretacji danych w tekstach, tablicach i wykresach.
- Kształtują umiejętność posługiwania się procentami, zapoznają z zawodami z dziedziny księgowości i rachunkowości.
- Uczą planowania czynności z wykorzystaniem kalendarza (wykonywanie obliczeń) oraz dzielenia zadań na etapy.

Nauczyciele języków obcych/j.angielski, j.niemiecki:

- Zapoznają z zasobem języka dotyczącym szkoły i pracy oraz cech charakteru i umiejętności.
- Prezentują uczniom filmy o zawodach w języku obcym.
- Uczą tworzenia kilkudzaniowych wypowiedzi na temat swoich umiejętności (prezentacja siebie).
- Zachęcają do pracy zespołowej metodą projektu.

Nauczyciele przyrody, biologii

- Omawiają stan zdrowia i choroby człowieka nawiązując do przeciwwskazań zdrowotnych w wybranych zawodach.
- Wykazują znaczenie odpoczynku w życiu człowieka, prawidłowych warunków nauki i pracy, zasad uczenia się.
- Wdrażają do planowania dnia i organizowania pracy własnej.
- Zapoznają z zawodami z dziedziny meteorologii, rolnictwa, biologii, leśnictwa, ochrony środowiska, fizyki, chemii, geografii, ochrony zdrowia, astronomii.

Nauczyciele historii i WOS-u:

- Informują o siedzibie władz lokalnych uczniów oraz ich zakresie działań i sposobie powoływania.
- Wyjaśniają demokratyczny charakter państwa.
- Charakteryzują pojęcie samorządności, opisują zawody związane z polityką, dyplomacją, przedstawiają zawód historyka.

- Zapoznają ze znaczeniem społecznego podziału pracy, opisują grupy społeczne i ich role w społeczeństwie.
- Omawiają z uczniami problemy współczesnej Polski (m.in. bezrobocie).
- Zapoznają ze zjawiskiem emigracji politycznej i zarobkowej. Uczą tworzenia drzewa genealogicznego.
- Omawiają z uczniami funkcjonowanie przemysłu, warunki pracy w fabryce dawniej i dziś.
- Prezentują podstawowe cechy obecnego systemu gospodarczego.
- Przykładowe zawody; archeolog, renowator zabytków architektury, historyk sztuki, historyk, dziennikarz, politolog, przewodnik turystyczny, fotoreporter, archiwista itp.

Nauczyciele wychowania fizycznego:

- Omawiając trening zdrowotny, pomagają opracować rozkład dnia ucznia, uwzględniając proporcje między pracą a wypoczynkiem, wysiłkiem umysłowym i fizycznym.
- Podczas zajęć uczniowie uczą się współpracy, pracy w grupie.
- Zajęcia kształtują u uczniów zdrową rywalizację.
- Uczeń nabywa umiejętność radzenia sobie ze stresem.
- Przykładowe zawody; nauczyciel wychowania fizycznego, rehabilitant, specjalista rekreacji ruchowej, terapeuta zajęciowy itp.

Nauczyciele wychowania do życia w rodzinie:

- Prowadzą lekcje na temat ról społecznych i modeli życia.
- Zapoznają ze sposobem pracy instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny.
- Kształtują u uczniów poczucie odpowiedzialności za własny rozwój.

Nauczyciele religii:

- Przedstawiają znaczenie i wartość pracy w życiu człowieka, pomagają tworzyć uczniom ich własny system wartości.
- Pomagają poznać siebie, przyjąć odpowiedzialność za siebie.

- Przekazują wiedzę o znaczeniu praw i obowiązków, zasad i reguł postępowania w życiu człowieka.

Nauczyciel muzyki:

- Zapoznaje uczniów z zawodami związanymi z muzyką, przekazuje wiedzę o tworzeniu instrumentów, uczy gry na instrumentach.
- Przykładowe zawody; kompozytor, muzykolog, mikser dźwięku, aktor, animator kultury, nauczyciel muzyki, itp.

Nauczyciel plastyki:

- Zapoznaje z zawodami z dziedziny kultury.
- Uczy korzystania z przekazów medialnych oraz wykorzystywania ich wytworów.
- Przykładowe zawody; artysta plastyk, architekt, technik grafik itp.

Nauczyciel techniki:

- Opisuje funkcje urządzeń technicznych, omawia kolejność działań technologicznych, organizację miejsca pracy i szacowanie czasu jej trwania.
- Uczy posługiwania się narzędziami do obróbki ręcznej.
- Przykładowe zawody; inspektor BHP, stolarz, architekt ,technik ochrony środowiska itp.

Nauczycielchemii :

- Zapoznaje i podaje przykłady z zastosowania tworzyw sztucznych ,tworzyw mineralnych , kwasów zasad i soli, roztworów wodnych, pokazuje, że chemia wspomaga nasze zdrowie.
- Przykładowe zawody; technik chemik analityk, zawody związane z górnictwem podziemnym, odkrywkowym, technik ochrony środowiska , zawody związane z technologią żywienia itd.

Nauczyciel EDB :

- Zapoznaje uczniów z zagrożeniami w czasie pokoju, ich źródła oraz przeciwdziałanie ich powstawaniu, zasady postępowania w przypadku ich wystąpienia i po ich ustąpieniu.
- Wskazuje sposoby zapobiegania panice podczas zagrożeń.
- Udzielanie pierwszej pomocy ratunkowej.
- Przykładowe zawody; inspektor BHP, ratownik medyczny itd.

Nauczyciel fizyki:

- Zapoznaje i podaje przykłady z zastosowania zjawiska promieniotwórczości i energii jądrowej, fal dźwiękowych, elektryczności i magnetyzmu, pracy i energii itp co pozwala aktywować zainteresowania zawodowe, skoncentrowane wokół wyżej wymienionych haseł programowych.
- Nauczyciel pokazuje obszary zawodów rozwojowych - ochrona środowiska, ekologia zrównoważona gospodarka , zrównoważony rozwój.
- Przykładowe zawody; technik mechanik (pojazdów samochodowych, okrętów, samolotów), mechanicy konstrukcji stalowych, technicy budowy maszyn i urządzeń, operatorzy maszyn , technik elektronik, inżynier fizyk, elektryk optyk itd.

Nauczyciel geografii :

- Opisuje zróżnicowanie gospodarcze świata i wyjaśnia ,na czym polegają zmiany zachodzące na rynku pracy w skali globalnej i regionalnej, wynikające z rozwoju nowoczesnych technologii informacyjno -komunikacyjnych.
- Zapoznaje ze znaczeniem społecznego podziału pracy, opisują grupy społeczne i ich role w społeczeństwie i na świecie.
- Omawia z uczniami problemy współczesnego świata (bezrobocie w Polsce i na świecie).
- Zapoznaje ze zjawiskiem emigracji politycznej i zarobkowej.

- Przykładowe zawody; zawody związane z handlem zagranicznym i krajowym, meteorolog, geolog, hydrolog, klimatolog, technik transportu kolejowego ,dyspozytor transportu samochodowego, pilot, stewardesa itp.

5. Klasy I-III

5.1. Cele orientacji zawodowej.

- Wstępne zapoznanie uczniów z różnorodnością zawodów na rynku pracy, rozwijanie pozytywnej postawy wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu własnych zainteresowań oraz pasji - klasy 1-3.
- Pomaganie uczniom w określeniu ich predyspozycji zawodowych.
- Prowadzenie zajęć grupowych mających na celu lepsze samopoznanie, kształtowanie aktywnych postaw.
- Rozwijanie aktywności poznawczej uczniów w kierunku właściwej samooceny swoich możliwości.
- Stwarzanie sytuacji edukacyjnych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zainteresowań oraz pasji.
- Przygotowanie rodziców do pełnienia roli doradców i osób wspierających swoje dzieci w procesie planowania i podejmowania decyzji edukacyjnych oraz związanych z wyborem zawodu.
- Pomoc nauczycielom w realizacji w ramach różnych edukacji tematów związanych z wyborem zawodu.
- Stała współpraca z poradnią psychologiczno-pedagogiczną i instytucjami wspierającymi wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego.

5.2. Treści programowe.

Treści programowe obejmują cztery obszary celów szczegółowych, które wyznaczają treści programowe orientacji zawodowej:

- Poznanie własnych zasobów, m.in.: zainteresowań, zdolności i uzdolnień, mocnych i słabych stron jako potencjalnych obszarów do rozwoju, ograniczeń, kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw), wartości, predyspozycji zawodowych, stanu zdrowia.
- Świat zawodów i rynek pracy, m.in.: poznanie zawodów, wyszukiwanie oraz przetwarzanie informacji o zawodach i rynku pracy, umiejętność poruszania się po nim, poszukiwanie i utrzymanie pracy.
- Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie, m.in.: znajomość systemu edukacji i innych form uczenia się, wyszukiwanie oraz przetwarzanie informacji o formach i placówkach kształcenia, uczenie się przez całe życie.
- Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych, m.in.: planowanie ścieżki edukacyjnej i zawodowej z przygotowaniem do zdobywania doświadczenia zawodowego oraz refleksji nad nim, podejmowanie i zmiany decyzji dotyczących edukacji i pracy, korzystanie z całożyciowego poradnictwa kariery.

Cele szczegółowe programu

W obszarach:

1. POZNANIE WŁASNYCH ZASOBÓW – uczeń:

- 1.1 opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać;
- 1.2 prezentuje swoje zainteresowania na forum;
- 1.3 podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi;
- 1.4 podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach;
- 1.5 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.

2. ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY – uczeń:

- 2.1 odgrywa różne role zawodowe w zabawie;
 - 2.2 podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach;
 - 2.3 opisuje, czym jest praca i omawia jej znaczenie w życiu człowieka (na wybranych przykładach);
 - 2.4 omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia, w którym funkcjonuje;
 - 2.5 opisuje rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu;
 - 2.6 posługuje się przyborami, narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny.
3. RYNEK EDUKACYJNY I UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE – uczeń:
- 3.1 uzasadnia potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności;
 - 3.2 wskazuje treści, których lubi się uczyć;
 - 3.3 wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich.
4. PLANOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU I PODEJMOWANIE DECYZJI EDUKACYJNO-ZAWODOWYCH – uczeń:
- 4.1 opowiada, kim chciałby zostać i co chciałby robić;
 - 4.2 planuje swoje działania (lub działania grupy), wskazując na podstawowe czynności/zadania niezbędne do realizacji celu;
 - 4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą.

Cel ogólny oraz cele szczegółowe programu są spójne z celami kształcenia ogólnego, uwzględniają najważniejsze umiejętności rozwijane w ramach kształcenia ogólnego oraz zadania szkoły i cele edukacji wczesnoszkolnej.

Cel ogólny oraz cele szczegółowe programu orientacji zawodowej dla klas I–III są spójne z celami preorientacji zawodowej w przedszkolu, orientacji zawodowej w klasach IV–VI szkoły podstawowej oraz doradztwa zawodowego w klasach VII–VIII szkoły podstawowej i w szkołach ponadpodstawowych.

5.3. Sposoby realizacji.

Treści z zakresu doradztwa zawodowego są realizowane w szkole zgodnie z programem doradztwa zawodowego na dany rok szkolny, w ramach działań WSDZ:

podczas zajęć edukacji wczesnoszkolnej w ramach realizowanej podstawy programowej;

wspomaganie uczniów w wyborze kierunku kształcenia i zawodu prowadzonych przez doradcę zawodowego, psychologa, pedagoga, wychowawcę w ramach bieżącej pracy z dzieckiem lub dodatkowych zajęciach;

podczas zajęć dodatkowych w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej, zajęć dla uczniów szczególnie uzdolnionych;

udostępnianie materiałów multimedialnych (np. gier edukacyjnych, filmów i innych zasobów) ułatwiających podejmowanie decyzji edukacyjnych i zawodowych;

w ramach wizyt zawodoznawczych mających na celu poznanie przez dzieci i uczniów środowiska pracy w wybranych zawodach;

organizowanie zajęć w świetlicy szkolnej związanych z orientacją zawodową;

podczas innych działań związanych z doradztwem (Mam talent, wycieczki zawodoznawcze, spotkania z pasjonatami, przedstawicielami różnych zawodów).

5.4. Metody i formy realizacji programu doradztwa zawodowego.

diagnoza zainteresowań, mocnych stron, predyspozycji.

burza mózgów, dyskusja, pogadanki, wykłady,

metody testowe jak np. ankiety, kwestionariusze, testy,

metoda dramy: inscenizacje i odgrywanie ról,
metody audiowizualne: filmy, prezentacje multimedialne,
treningi umiejętności społecznych,
gry symulacyjne i zabawy,
zajęcia plastyczne.

Ponadto:

Organizowanie konkursów zawodoznawczych
Spotkania z przedstawicielami różnych zawodów, pracodawcami, absolwentami
Prowadzenie kółek zainteresowań dla uczniów
Organizowanie wycieczek
Zajęcia warsztatowe
Udostępnianie materiałów multimedialnych (np. gier edukacyjnych, filmów i innych e-
zasobów) ułatwiających samopoznanie, podejmowanie decyzji edukacyjnych i zawodowych
Organizowanie kąciaków zawodoznawczych, np. w świetlicy szkolnej, w salach edukacji wczesnoszkolnej

6. Klasy IV- VI

6.1. Cele orientacji zawodowej

Celem orientacji zawodowej w klasach IV–VI jest poznawanie własnych zasobów, zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami i rynkiem pracy, kształtowanie pozytywnej i proaktywnej postawy uczniów wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych i wychowawczych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zdolności, zainteresowań oraz pasji.

6.2. Treści programowe

Poznanie własnych zasobów

Uczeń:

- określa własne zainteresowania i uzdolnienia oraz kompetencje;
- wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia;
- podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość;
- prezentuje swoje zainteresowania i uzdolnienia wobec innych osób z zamiarem zaciekania odbiorców

Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady zawodów charakterystycznych dla poszczególnych grup, opisuje różne ścieżki ich uzyskiwania oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach;
- opisuje, czym jest praca i jakie ma znaczenie w życiu człowieka;
- podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe;
- wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą.
- posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny
- Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

- wskazuje różne sposoby zdobywania wiedzy, korzystając ze znanych mu przykładów, oraz omawia swój indywidualny sposób nauki;
- wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć;
- samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy.

Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno - zawodowych

Uczeń:

- opowiada o swoich planach edukacyjno - zawodowych;
- planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;
- próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio lub pośrednio z jego osobą.

6.3. Warunki i sposoby realizacji.

Orientacja zawodowa w oddziałach klas IV-VI jest realizowana:

- podczas obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego;
- w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej poprzez:

bieżącą pracą z uczniami przez wspomaganie uczniów w wyborze kierunku kształcenia i zawodu prowadzoną przez nauczycieli, nauczycieli wychowawców i specjalistów, diagnozowanie predyspozycji, zainteresowań zawodowych uczniów;

zintegrowane działania nauczycieli i specjalistów tj. pozostałe działania związane z doradztwem zawodowym realizowane w szkole i poza nią;

zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu.

7. Klasy VII-VIII

7.1. Cele orientacji zawodowej.

Celem doradztwa zawodowego w klasach VII–VIII szkoły podstawowej jest przygotowanie uczniów do odpowiedzialnego planowania kariery i podejmowania przy wsparciu doradczym decyzji edukacyjnych i zawodowych uwzględniających znajomość własnych zasobów oraz informacje na temat rynku pracy i systemu edukacji.

7.2. Treści programowe.

Poznanwanie własnych zasobów

Uczeń:

- określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych;
- rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe);
- dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu ścieżki edukacyjno - zawodowej informacji o sobie wynikających z autoanalizy, ocen innych osób oraz innych źródeł;
- rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno - zawodowych;
- rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno - zawodowej;
- określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji;
- określa własną hierarchię wartości i potrzeb.

- Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając kwalifikacje wyodrębnione w zawodach oraz możliwości ich uzyskiwania;
- porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców;
- wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy, z uwzględnieniem regionalnego i lokalnego rynku pracy;
- uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka;
- analizuje znaczenie i możliwości doświadczania pracy;
- wskazuje wartości związane z pracą i etyką zawodową;

- dokonuje autoprezentacji.

- Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

- analizuje oferty szkół ponadpodstawowych i szkół wyższych pod względem możliwości dalszego kształcenia,

korzystając z dostępnych źródeł informacji;

- analizuje kryteria rekrutacyjne do wybranych szkół w kontekście rozpoznania własnych zasobów;

- charakteryzuje strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji nieformalnej;

- określa znaczenie uczenia się przez całe życie.

Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

- dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno - zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym;

- określa cele i plany edukacyjno - zawodowe, uwzględniając własne zasoby;

- identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno - zawodowej i wyjaśnia, w jakich

sytuacjach może korzystać z ich pomocy;

- planuje ścieżkę edukacyjno - zawodową, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów.

7.3. Warunki i sposoby realizacji.

Doradztwo zawodowe w oddziałach klas VII i VIII jest realizowana:

- podczas **zajęć z zakresu doradztwa zawodowego** wynikających z ramowych planów nauczania, które są prowadzone przez doradcę zawodowego gdzie doradca zawodowy prowadzący te zajęcia opracowuje rozkład zajęć dla oddziałów klas VII i VIII na za-

jęcia dydaktyczne w wyznaczonej liczbie godzin wynikającej z ramowych planów nauczania zgodnie z przewidzianymi treściami programowymi;

- podczas obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego;
- w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej poprzez:

bieżącą pracę z uczniami przez wspomaganie uczniów w wyborze kierunku kształcenia i zawodu prowadzoną przez nauczycieli, nauczycieli wychowawców i specjalistów;

zintegrowane działania nauczycieli i specjalistów tj. pozostałe działania związane z doradztwem zawodowym realizowane w szkole i poza nią;

zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu.

8. Pozostali adresaci – odbiorcy wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego.

Działania związane z realizacją WSDZ kierowane są do uczniów klas I-VIII . Odbiorcami są:

- uczniowie,
- nauczyciele,
- rodzice.

Uczniowie :

określają własne zainteresowania, poszukują, dowiadują się gdzie mogą je rozwijać;

rozwijają swoje talenty;

określają zainteresowania swoich bliskich;

poznają różnorodne zainteresowania;

wskazują swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w życiu;

budują poczucie własnej wartości

opisują, czym jest praca i jakie jest jej znaczenie w życiu człowieka;

określają zawody, które wykonują ich rodzice, opiekunowie;

poznają różne grupy zawodów;

odgrywają różne role zawodowe w zabawie;

omawiają znaczenie różnych zawodów i ich wpływ na otoczenie;

opisuje rolę zdolności i zainteresowań w zawodach;

doświadczają potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności;

wskazują treści, których lubią się uczyć;

wymieniają różne źródła wiedzy;

opowiadają kim chcieliby zostać i co robić;

uczą się samodzielnie podejmować decyzje dotyczące swojej osoby

wymieniają czynności do realizacji celu

Nauczyciele:

współrealizują wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego w szkole;

potrafią diagnozować potrzeby i zasoby uczniów, rozwijają talenty, zainteresowania, zdolności, predyspozycje;

wspierają rodziców w procesie doradczym;

znają ścieżki edukacyjne;

włączają przedstawicieli instytucji i zakładów pracy w proces orientacji i doradztwa, zawodowego w szkole.

Rodzice

posiadają wiedzę na temat organizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego działającego w szkole;

są zaangażowani w udzielanie pomocy i wsparcia dziecku w procesie poznawania własnych możliwości, rozwijania umiejętności i zdolności;

znają strukturę szkolnictwa;

znają czynniki ważne przy wyborze szkoły;

angażują się w pracę doradczą szkoły (np. prezentują swoje zawody, zakłady pracy, hobby, zainteresowania).

9. Sojusznicy i sieć współpracy.

Wszystkie działania w zakresie współpracy z sojusznikami w ramach realizacji działań z doradztwa zawodowego uwzględniają specyfikę szkoły, jej potrzeby i możliwości, a także lokalne otoczenie społeczno – gospodarcze. Szkoła nawiązuje kontakty, tworzy sieć współpracy z podmiotami, które angażują się w działania.

A Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna w Lubinie

- prowadzenie spotkań z rodzicami.
- prowadzenie dla pracowników szkół szkoleń, kursów, szkoleniowych rad pedagogicznych;
- prowadzenie dla uczniów zajęć grupowych z doradztwa zawodowego w ramach zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu;
- udzielanie pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniu kształcenia i kariery;
- prowadzenie poradnictwa indywidualnego dla uczniów
- diagnozowanie predyspozycji, zainteresowań zawodowych uczniów;

B Współpraca z doradcami zawodowymi innych placówek szkolnych

- prowadzenie poradnictwa indywidualnego dla uczniów;
- prowadzenie spotkań z rodzicami;
- diagnozowanie predyspozycji, zainteresowań zawodowych uczniów;
- prowadzenie zajęć grupowych dla uczniów np. grupowa informacja zawodowa, zajęcia warsztatowe.

C. Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w Lubinie

- uzyskanie przez uczniów wiedzy na temat lokalnego rynku pracy
- prowadzenie dla uczniów zajęć grupowych, warsztatowych z doradztwa zawodowego na terenie urzędu.
- zapoznanie ze specyfiką funkcjonowania Powiatowego Urzędu Pracy podczas wycieczek;

D . Współpraca z lokalnymi regionalnymi pracodawcami w zakresie:

- wycieczek zawodoznawczych
- spotkań z właścicielami firm, jako przykładem ludzi, którzy odnieśli sukces zawodowy
- przeprowadzanie wywiadów z przedstawicielami zawodów na temat specyfiki pracy, w wybranym zawodzie lub na wybranym stanowisku pracy;

E. Współpraca ze szkołami programowo wyższymi:

- w zakresie promocji oferty kształcenia poprzez bezpośrednie wizyty przedstawicieli szkół na spotkaniach z uczniami w szkole
- prowadzenie wykładów i warsztatów o charakterze zawodoznawczym
- organizowanie Dni Otwartych dla uczniów klas VIII
- udział uczniów w Targach Edukacyjnych

10. Efekty wynikające z wdrożenia WSDZ w szkole

- Kształtowanie aktywności zawodowej uczniów.
- Pomoc rodzinie w kształtowaniu określonych postaw i zachowań związanych z planowaniem kariery zawodowej ich dzieci.
- Dostęp do informacji zawodowej dla uczniów, nauczycieli oraz rodziców.
- Świadome, trafniejsze decyzje edukacyjne i zawodowe.
- Mniej niepowodzeń szkolnych, zniechęcenia, porzucania szkoły a potem pracy, jako konsekwencji niewłaściwych wyborów.

11. Weryfikacja efektów zajęć – zamiast oceniania.

Założone cele programu podlegają weryfikacji, a więc ocenie, w jakim stopniu zostały one zrealizowane dzięki podjętym działaniom.

- Pytania ewaluacyjne do uczestników zajęć (odnoszące się zarówno do oceny przydatności samych sytuacji dydaktycznych, ale również umożliwiające ocenę przyswojenia poruszanych treści oraz ich przydatności).
- Autorefleksja i samoocena uczestników (swobodne wypowiedzi na zakończenie zajęć);
- Portfolio zawierające wymierne efekty pracy uczestników zajęć (w tym teczka sukcesów gromadząca wybrane przez ucznia prace – autoewaluacja).
- Skale obserwacyjne dla prowadzących zajęcia uwzględniające wybrane czynniki, np.: motywację do pracy, zaangażowanie w pracę zespołową, kreatywność.
- Zbieranie opinii i informacji zwrotnych od rodziców.

12. Ewaluacja .

- Rozmowy z uczniami, wychowawcami klas oraz rodzicami/opiekunami prawnymi.
- Analiza dokumentacji szkolnej (dzienniki lekcyjne).
- Ankieta przeprowadzona wśród uczniów klasy I-III (zał. Nr 1) .
- Ankieta przeprowadzona wśród rodziców (zał. Nr 2).

Za realizację programu WSDZ w szkole odpowiada bezpośrednio doradca zawodowy, który na bieżąco koordynuje realizację działań, przeprowadza wywiady, indywidualne rozmowy z uczniami, rodzicami oraz nauczycielami, dzięki którym gromadzi wiedzę na temat ewentualnych zmian lub ulepszeń w realizacji programu. Ewaluacja programu WSDZ w szkole prowadzona jest przez wyznaczony zespół.

Ewaluacja bieżąca i na koniec roku szkolnego pozwala określić mocne i słabe strony podjętych działań. Jest punktem wyjścia do modyfikacji programu.

13. Słownik pojęć.

Wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego działania związane z doradztwem zawodowym podejmowane przez daną szkołę lub placówkę. (Projekt "Efektywne doradztwo edukacyjno-zawodowe dla dzieci, młodzieży i dorosłych", Ośrodek Rozwoju Edukacji w Warszawie, 2017).

Działania związane z doradztwem zawodowym - ogół zaplanowanych i systematycznych działań podejmowanych przez przedszkole, szkołę lub placówkę, których celem jest przygotowanie i wspieranie uczniów w podejmowaniu decyzji edukacyjnych i zawodowych. Działania te obejmują m.in. zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego, zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu, działania skierowane do rodziców i nauczycieli, współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym. (Projekt "Efektywne doradztwo edukacyjno-zawodowe dla dzieci, młodzieży i dorosłych", Ośrodek Rozwoju Edukacji w Warszawie, 2017).

Doradztwo zawodowe - świadczenie pomocy w dokonywaniu kolejnych decyzji wyboru zawodu lub pracy w formie indywidualnej porady zawodowej, poprzez analizę pola problemowego jednostki i udzielenie jej informacji zawodowych, podawanie wskazań, sugestii oraz instrukcji. (K. Lelińska)

Doradca zawodowy - osoba udzielająca pomocy, w formie grupowych i indywidualnych

porad zawodowych, młodzieży i osobom dorosłym w wyborze zawodu, kierunku kształcenia i szkolenia, uwzględniając ich możliwości psychofizyczne i sytuację życiową a także potrzeby rynku pracy oraz możliwości systemu edukacyjnego, współpracując z rodzicami i nauczycielami w procesie orientacji zawodowej uczniów oraz wykorzystując w tym celu wiedzę o zawodach, znajomość psychologicznych i pedagogicznych technik, diagnozę rynku pracy oraz techniczne środki przekazywania informacji zawodowej (Klasyfikacja Zawodów i Specjalności)

Informacja zawodowa - Zbiory danych potrzebnych jednostce do podejmowania kolejnych decyzji zawodowych oraz związanych z zatrudnieniem. Zakres treści, metod i kanały przekazywanych informacji są dostosowane do etapu rozwoju zawodowego jednostki oraz rodzajów podejmowanych decyzji (K. Lelińska)

Informacja edukacyjna - Zbiory danych potrzebnych jednostce do podejmowania decyzji związanych z dalszym kształceniem (G. Sołtysińska)

Zawód - wewnętrznie spójny system czynności wymagający określonych kwalifikacji, wykonywanych w uregulowany sposób, stanowiący podstawę utrzymania i zapewniający pozycję w społeczeństwie.(po. J. Szczepański)

Zainteresowania zawodowe – utrzymująca się tendencja do poznawania, obserwowania jakiegoś obszaru rzeczywistości, który wiąże się z odpowiednimi rodzajami pracy zawodowej. Pracę marynarza, kierowcy, lekarza lub lotnika wybierają osoby, które są zainteresowane taką właśnie działalnością. Do odkrycia zainteresowań zawodowych służą odpowiednie kwestionariusze i inwentarze osobowości, na podstawie których można z pewnym prawdopodobieństwem orzekać o zawodach odpowiadających zainteresowaniom badanego.

Predyspozycje zawodowe – właściwości anatomiczno-fizjologiczne, głównie budowy i funkcjonowania układu nerwowego, w tym zadatki wrodzone podlegające rozwojowi,

warunkujące pomyślne rozwiązywanie zadań zawodowych. Każdy człowiek posiada określone predyspozycje. Właściwe ich rozpoznanie pomaga w prawidłowym ukierunkowaniu zawodowym. Nie zawsze aspiracje młodzieży i dorosłych są w zgodzie z ich predyspozycjami, co może być jedną z przyczyn niepowodzeń w pracy zawodowej

(„Pedagogika Pracy”: 205 i 303).

Preferencje zawodowe – emocjonalne, uczciwe nastawienie ku pewnym zawodom, niezwyfikowane przez doświadczenie i wiedzę o możliwościach uzyskania odpowiedniego przygotowania zawodowego i trudnościach wykonywania zawodu. Preferencje zawodowe są wskaźnikiem postrzegania i oceny pewnych zawodów jako godnych uzyskania, czemu nie zawsze towarzyszy wiedza o istotnej wartości i trudnościach zawodowych. Najczęściej preferencje zawodowe dotyczą zawodów uznawanych za atrakcyjne i cieszących się wysokim prestiżem.

Motywacja- stan gotowości podmiotu do podejmowania określonych działań (np. motywacja do pracy, nauki, sportu), stopień zaangażowania w wykonywanie danych czynności. Dzięki wysokiej motywacji możliwe jest kontynuowanie działań pomimo napotykanym trudności, stąd procesy motywacyjne odpowiedzialne są w dużej mierze za realizację postawionych przez podmiot celów (Ośrodek Rozwoju Edukacji, 2019).

Osobowość - zespół względnie stałych cech psychicznych podmiotu zapewniający mu poczucie tożsamości, tj. integrujący myśli, emocje i uczucia oraz zachowania. Rolą osobowości jest zatem regulowanie relacji między poszczególnymi zjawiskami psychicznymi w taki sposób, aby zapewnić podmiotowi optymalną równowagę życiową. Zazwyczaj wyróżnia się dwa komponenty osobowości:

a. temperament – odnoszący się do formalnej struktury zachowania (np. w jaki sposób zazwyczaj reagujemy na bodźce o niskim/wysokim nasileniu? – bez względu na ich treść), o charakterze biologicznym, trudno podlegający modyfikacjom;

b. charakter – odnoszący się do treści zachowania (np. pomocny, otwarty na zmiany), modelowany pod wpływem oddziaływań społecznych, podlegający procesom wychowawczym. Osobowość pełni ważną rolę w procesie adaptacji podmiotu do miejsca pracy. Niski stopień dostosowania miejsca pracy do cech osobowości negatywnie oddziałuje zarówno na samą postawę podmiotu do pracy, satysfakcję zawodową, jak i osobowość (brak równowagi) (Ośrodek Rozwoju Edukacji 2019).

14. Realizacja programu a zagrożenie epidemiologiczne

W zależności od sytuacji epidemiologicznej kraju, w razie wystąpienia zagrożenia epidemiologicznego wirusem COVID19 w Szkole Podstawowej nr 3 z Oddziałami Integracyjnymi w Lubinie, czego efektem będzie podjęcie decyzji przez GIS oraz Dyрекcję Szkoły przejścia na system nauczania zdalnego bądź hybrydowego, zajęcia (lekcje) z doradztwa zawodowego dla klas VII VIII będą kontynuowane w formie online. Zastrzega się również, że w razie przyjęcia przez szkołę jednego z w/w wariantów nauczania wszelkie wycieczki zawodowawcze, wyjścia na Targi Edukacyjne czy Giełdę Szkół oraz wizyty w szkole przedstawicieli różnych zawodów zaplanowane w programie realizacji na ten rok mogą zostać, odwołane, ewentualnie będą mogły przybrać inną formę np: wideokonferencji z przedstawicielami szkół, warsztatów online, spotkań online z przedstawicielami zawodów, prezentacji, zaproszeń na ciekawe webinaria

15. Załączniki

15.1. Załącznik nr 1

ANKIETA

Dla uczniów w zakresie doradztwa zawodowego

Drogi uczniu! Prosimy Cię o udzielenie odpowiedzi na poniższe pytania aby poznać Cię bliżej.

Wiemy, że udzielisz szczerych odpowiedzi. Ankieta jest anonimowa czyli nie podpisuj jej swoim imieniem i nazwiskiem.

1.Określ swoją płeć (jedna odpowiedź):

- a) dziewczynka
- b) chłopiec

2. Ile masz lat? (jedna odpowiedź):

..... lat

3. W której klasie uczysz się? (jedna odpowiedź):

- a) pierwszej
- b) drugiej
- c) trzeciej

4. Co lubisz robić poza zajęciami szkolnymi? (wybierz pasującą odpowiedź lub odpowiedzi):

- a) czytać
- b) oglądać bajki, filmy, YouTube
- c) malować
- d) grać w gry komputerowe
- e) grać w gry planszowe
- f) uprawiać sport
- g) bawić się
- h) inne

.....
.....

4.Jakie masz zainteresowania? (wybierz pasującą odpowiedź lub odpowiedzi):

- a) polonistyczne

- b) matematyczne
- c) przyrodnicze
- d) muzyczne
- e) plastyczne
- f) sportowe
- g) inne.....

5. Czy wiesz jaki zawód wykonuje twoja mama? Jeśli wiesz napisz jaki.

.....

6. Czy wiesz jaki zawód wykonuje twój tata? Jeśli wiesz napisz jaki.

.....

7. Czy masz swój wymarzony zawód? Jeśli tak napisz jaki.

.....

Dziękujemy za wypełnienie ankiety

15.2. Załącznik nr 3

Ankieta

Drogi uczniu! Prosimy Cię o udzielenie odpowiedzi na poniższe pytania aby poznać Cię bliżej.

Wiemy, że udzielisz szczerych odpowiedzi. Ankieta jest anonimowa czyli nie podpisuj jej swoim imieniem i nazwiskiem.

1. Czy i jak często zastanawiałeś się szkoły, zawodu, pracy?

- a) Nie
- b) Nigdy
- c) Czasami
- d) Często
- e) Bardzo często

2. Czy potrzebujesz informacji o możliwościach pracy w różnych zawodach?

- a) Nie wiem
- b) Nie
- c) Tak

3. Czy znasz swoje możliwości i talenty?
 - a) Tak
 - b) Jeszcze nie wiem
 - c) Nie
 4. Kto Ci pomaga w odkryciu uzdolnień?
 - a) Rodzice
 - b) Rodzina
 - c) Doradcy zawodowi
 - d) Znajomi
 - e) Nauczyciele
 - f) Internet
 5. Czego oczekujesz od doradcy zawodowego?
 - a) Informacji o zawodach
 - b) Pomocy w wyborze kierunku dalszego kształcenia
 - c) Pomocy w lepszym poznaniu swoich predyspozycji osobowych, zdolności oraz zainteresowań
 - d) Informacji na temat rynku pracy i praw nim rządzących
 6. Czy wiedza zdobyta na zajęciach z doradztwa zawodowego będzie Ci pomocna w wyborze przyszłej szkoły?
 - a) Tak
 - b) Raczej tak
 - c) Nie
 - d) Raczej nie
 - e) Nie wiem
-

7. Jakie umiejętności chciałbyś nabyć w ramach zajęć prowadzonych przez doradcę zawodowego?
- a) Pisania listu motywacyjnego, CV
 - b) Autoprezentacji
 - c) Rozwiązywania konfliktów
 - d) Radzenia sobie ze stresem
 - e) Prowadzenie negocjacji
 - f) Inne.....
8. W czym pomaga doradca zawodowy?
- a) Pomaga tym, którzy mają problemy związane z niepowodzeniami szkolnymi i trudnościami w nauce
 - b) Pomaga określić swoje mocne i słabe strony
 - c) Doradza jaką wybrać szkołę i zawód
 - d) Inne.....
9. Jaki wpływ mają zajęcia z doradztwa na Twoją przyszłość związaną z wyborem szkoły lub zawodu?
- a) Duży
 - b) Mały
 - c) Nie mają wpływu

Dziękujemy za wypełnienie ankiety!

15.3. Załącznik nr 3

ANKIETA

Dla rodziców w zakresie doradztwa zawodowego

Szanowni Państwo,

Bardzo proszę o podzielenie się informacją na temat Państwa oczekiwań. Wyniki ankiety pozwolą na adekwatne, zgodne z Państwa oczekiwaniami, wspomaganie Państwa dzieci w procesie podejmowania decyzji edukacyjnych.

Ankieta jest anonimowa.

1.

Czym interesuje się Pana(i) dziecko?

a).....

b)

c)

d).....

2.

Jakie są najważniejsze umiejętności Pana(i) dziecka?

a)

b)

c)

d).....

3.

Czy dziecko uczestniczy na dodatkowe zajęcia w szkole

Tak

Nie

4. Jeśli dziecko uczestniczy na dodatkowe zajęcia w szkole, proszę je wymienić:

.....

.....

.....

.....

5.
Czy dziecko uczestniczy na dodatkowe zajęcia poza szkołą
tak
nie

6. Jeśli dziecko uczestniczy na dodatkowe zajęcia poza szkołą, proszę je wymienić:

.....

.....

.....

.....

7.
Jakiego rodzaju działalności w szkole oczekuje Pan(i) dla swojego dziecka?

a) spotkania indywidualne z uczniami

b) wykonywanie testów zainteresowań i predyspozycji

c) zajęcia w klasie

d) zajęcia pozalekcyjne, proszę wymienić jakie.....

.....

inne, jakie?

.....

Dziękuję za wypełnienie ankiety